

Van Vroonhoven.

ARCHIEFFOTO

Van Vroonhoven moet zetel weigeren

Valentijn Bartels

Hilversum * CDA'er Nicolien van Vroonhoven moet, ondanks dat ze met voorkeursstemmen is gekozen, een plek in de gemeenteraad van Hilversum weigeren.

Van Vroonhoven, tot voor kort wethouder, emigreerde eind december naar Australië omdat haar echtgenoot daar een baan heeft gekregen. Desondanks kondigde ze toen al aan

op de verkiezingslijst te willen staan. Idee is dat ze over drie jaar weer in Hilversum woont en dat ze betrokken blijft bij de gemeentelijke politiek door op de lijst te staan. Haar plek in de gemeenteraad moet ze weigeren, hoewel ze daar met 449 stemmen wel recht op heeft.

Een oplettende lezer van deze krant concludeerde dat het vreemd is dat iemand die niet in de gemeente woont, wel op de lijst staat. Het ge-

beurt echter vaker dat iemand die eigenlijk niet verkiesbaar is toch een plek krijgt.

Volgens fractieleider Olaf Streutker (CDA) zijn daar voor de verkiezingen duidelijke afspraken over gemaakt. „Dat is natuurlijk uitgezocht, anders zou de kieslijst niet eens zijn goedgekeurd.” Van Vroonhoven „kan haar zetel niet aanvaarden”. „Dat is iets anders dan dat ze niet op de lijst mag staan.”

Regionaal **5**

Gooi en Eemland

Niets is zo vreemd als het leven zelf

Bonset ontregelt met zijn verhalen * 'Kritiese' leraar ontslagen in Hilversum * Toch kwam 't goed

Ronald Frisart
r.frisart@hollandmediacombinatie.nl

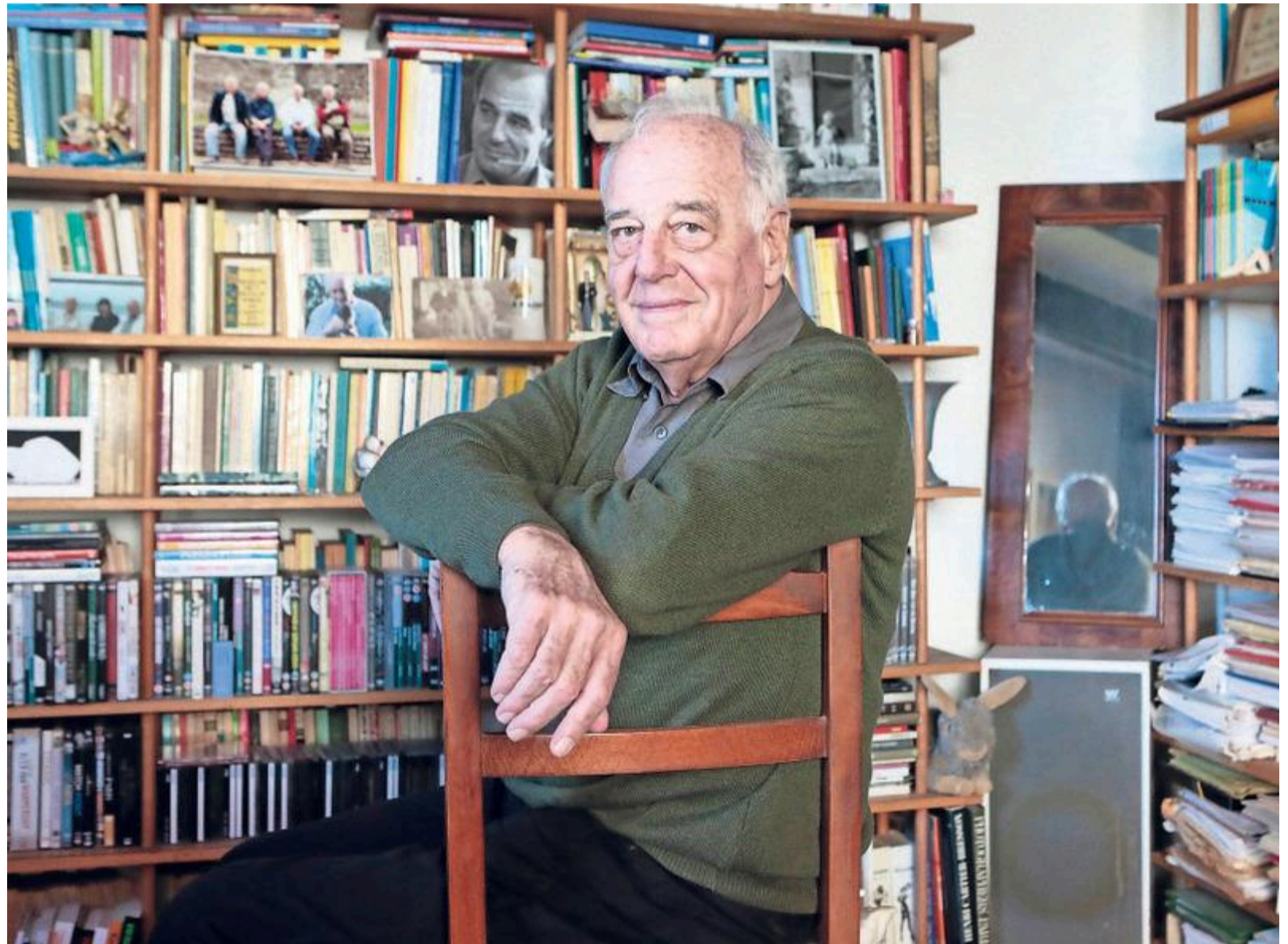
Loenen * 'Lekker ontwrichtend' noemde iemand de bundel verhalen die Helge Bonset recent publiceerde. „Een ander vond de verhalen beklemmend en ontregelend. Dat was niet bedoeld als compliment, vertelt hij.” Toch was Bonset er wel mee in zijn schik. Niets immers is in literatuur zo erg als voorspelbaarheid, vindt hij. Leggen we de 21 verhalen uit de bundel 'Nijlpaard op Loosdrecht' langs die maatlat, dan is Bonset (73) met vlag en wimpel geslaagd. In bijna alle verhalen neemt hij de lezer bij de hand vanuit een geloofwaardige situatie naar ogenschijnlijk steeds absurdere 'werkelijkheden'.

Wel of niet waar

Maar wat is werkelijkheid? In het titelverhaal zegt een van de personages: „Als je het goed opschrijft, gaan je lezers erin geloven, en dan gaan ze denken dat het echt gebeurd is.” Dat klinkt plausibel. Maar een nijlpaard in de Loosdrechtse Plassen, gezien door een groepje blowende scholieren, hoe geloofwaardig is dat? Bonset stelt een wedervraag. „Is het waar wat je ziet? En als je iets nog nooit zag, kan het dan niet toch waar zijn?” Met dat gegeven speelt hij voortdurend. Neem de verhalen Thanasia (1) en Thanasia (2), ontleend aan het Griekse woord voor dood. Bij Thanasia kunnen mensen een contract tekenen voor een 'eindeleeftijd'. We beginnen het te lezen met in ons achterhoofd de stand van zaken rond euthanasie in Nederland. Wat mag wel, wat mag niet, wat zou misschien moeten mogen? Al lezend voert Bonset ons een pad op naar een steeds merkwaardiger situatie. En toch is die 'werkelijkheid' niet of niet helemaal ongeloofwaardig. De lezer is geregeld geneigd te denken: dit lijkt wel raar en beklemmend, maar zo zou de toekomst er misschien wel uit kunnen zien.

Advertentie

In zijn werkkamer, thuis aan de Vecht, vertelt Bonset dat hij zijn verhalen nooit volledig verzint. „Ik begin altijd met elementen die ik ken.” Zo ontstonden diverse verhalen nadat hij in een huis-aan-huisblad een advertentie had gezien die hem tot nadenken stemde. Zo zag hij de aankondiging van een 'feestelijke open dag' bij een uitvaartverzorging. Het mondde uit in het verhaal 'Claudia Uitvaartverzorging' waarin de ik-figuur, een kind, het danig benauwd krijgt. De meeste verhalen in de bundel schreef Bonset de afgelopen vier jaar, eentje is een bewerkte versie van een verhaal dat hij al in 1967

Helge Bonset: „Als je iets nog nooit hebt gezien, kan het dan misschien toch waar zijn?”

FOTO STUDIO KASTERMANS/BEN DEN OUDEN

publiceerde in het Utrechts Studentenblad Trophonios. Schrijven deed Bonset altijd al graag. „Mijn eerste verhaal schreef ik in 1959 voor de schoolkrant.” Hij zat toen op het Gemeentelijk Gymnasium in Hilversum.

Een docent daar, Cappenberg, deed bij de jonge Bonset de liefde voor de Nederlandse taal ontluiken. In Utrecht ging hij later Nederlands studeren, maar dat werd geen onverdeelde genoeg. „De studie viel me tegen, al heb ik hem wel afgemaakt.”

Ontslag in Hilversum

Hoewel hij helemaal geen zin had in lesgeven, reageerde hij toch op een vacature bij het Nieuwe Lyceum in Hilversum. Bonset ging er elf uur in de week Nederlands geven. Tot zijn verbazing 'bleek dat heel leuk'. Toch ging het al snel mis. In 1969 zei rector Voogd tegen de toen 24-jarige leraar: „U leest iets walgelijks. Pornografie. U hoeft voor volgend jaar niet op mij te rekenen.” De steen des aanstoots was dat Bonset met klas 3 MMS (de 'meisjes-HBS') 'Een ellendige nietsnut' van Remco Campert las.

Het schoolbestuur ontsloeg hem. Het werd een rel en binnen de kortste keren was Bonset een landelijke bekendheid. Progressieve scholieren - en wie was dat in de tijd niet? - beschouwden hem als bondgenoot in het kamp van de tegenstander, het autoritaire schoolstelsel.

Met een aantal geestverwanten richtte hij de Kritiese Leraren op. Een van hun doelstellingen, schreef Bonset destijds: „Op school hoort iedere Nederlander de kans te krijgen zich tot een zelfstandige,

democratisch denkende persoonlijkheid te ontwikkelen.”

Na zijn congé in Hilversum kon hij al snel aan de slag als leraar bij De Werkplaats in Biltoven. Later werd hij lerarenopleider en vakdidacticus aan de Leidse universiteit, vervolgens werkte hij tot zijn pensioen bij de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO). Met de eruit gebojonde jonge Bonset is het dus helemaal goed gekomen. Op didactisch vlak is hij trouwens nog steeds actief, nu voor Nederlands onderwijs in het buitenland. „Dan heb ik het over Nederlandse kinderen die in het buitenland op internationale scholen ook lessen Nederlands krijgen.” Hun docenten willen graag gelijke tred houden met de ontwikkelingen in het onderwijs in Nederland.

Feitenstamper

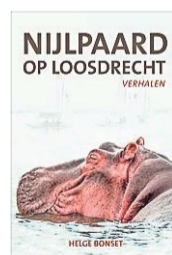
Voldoet dat onderwijs inmiddels aan de idealen van de Kritiese Leraren van weleer? Voor een deel, vindt Bonset. In een beschouwing in het blad Argus schreef hij recent dat de schoolse leraar van toen, de autoritaire feitenstamper, is verdwenen. De afstand tussen leraar

en leerlingen is een stuk kleiner geworden. 'Maar zeer ten dele gerealiseerd' vindt hij de medezeggenschap van leerkrachten, ouders en leerlingen. En helemaal niets is er volgens Bonset verbeterd aan de school als selectiemachine waar vooral hoge cijfers en snel het diploma halen van belang zijn. „Het is”, meent hij, „alleen maar erger geworden.”

Publicatiedrang

Terug nu naar zijn grote liefde, de literatuur. Kunnen we na 'Nijlpaard op Loosdrecht' meer verhalen tegemoet zien? Dat blijkt het geval. „Ik schrijf omdat ik het leuk vind.” Als een verhaal af is, zou hij het 'rustig in een bureaula kunnen leggen'. Maar zo werkt het niet, want dan krijgt hij 'helaas' last van 'publicatiedrang'. Daarvoor denkt hij nu aan een eigen website, los van literaire tijdschriften. Een andere mogelijkheid is verhalen nog een poos verzamelen en over een paar jaar een nieuwe bundel publiceren. Van Helge Bonset en zijn 'hersenspinsels' gaan we dus vast nog wel horen.

Boek

Helge Bonset: 'Nijlpaard op Loosdrecht. Verhalen' Uitgeverij Nieuwe Druk, 206 pagina's, €18,50